

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026
model odpowiedzi i schemat oceniania**

Uwagi:

W odpowiedziach do zadań otwartych podano przykładowe odpowiedzi. Zalicza się każdą logiczną i poprawną merytorycznie odpowiedź, która jest zgodna z poleceniem do zadania.

Nr zad.	Przewidywana odpowiedź	Pkt.	Kryteria zaliczenia
1	Kolejno podkreślone: zabytkowy park na wschód kemping leśne	0-3	3p. za 4 poprawne podkreślenia 2p. za 3 poprawne podkreślenia 1p. za 2 poprawne podkreślenia 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów
2	Kolejno w kolumnie: Piaszczysta Mampego Stilo	0-2	2p. za 3 poprawne nazwy 1p. za 2 poprawne nazwy 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów
3	Np.: Odległość na mapie: 10 cm Skala mapy (po przekształceniu) 1cm – 0,68 km $10 \times 0,68 = 6,8 \text{ km}$	0-2	1p. za poprawną metodę zastosowaną w zadaniu (pomiar na mapie i przekształcenie skali liczbowej) 1p. za poprawny wynik podany w kilometrach <i>UWAGA:</i> <i>Przy sprawdzaniu zadania jako poprawny wynik należy uznać każdy <u>bezbłędny</u> wynik mnożenia odległości odczytanej z mapy i skali mapy podany w km. Zalicza się wynik pomiaru na mapie $\pm 5\text{mm}$.</i> 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów
4	Słowiński (Park Narodowy)	0-1	1p. za poprawną nazwę parku 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów
5	Północna i wschodnia	0-1	1p. za dwa poprawne wpisy 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów
6	Np.: - jest morzem śródlądowym, połączonym cieśninami z Morzem Północnym, -jest płytkim morzem (szelfowym), -występują tu niskie pływy oraz niewielkie falowanie, -jest morzem słabo zasolonym, -najgłębszym miejscem w Bałtyku jest Głębia Landsort, -ma urozmaiconą linię brzegową	0-2	2p. za 3 poprawne cechy 1p. za 2 poprawne cechy 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów. <i>UWAGA:</i> <i>Każda z odpowiedzi musi odnosić się do innej cechy morza.</i>

7	Kolejno: Prawda Fałsz Fałsz Prawda Fałsz	0-3	3p. za poprawną ocenę 5 zdań 2p. za poprawną ocenę 3-4 zdań 1p. za poprawną ocenę 1-2 zdań 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów
8	a) zachodniopomorskie b) Karkonoski, Pieniński, Tatrzański c) <u>Przykładowa</u> wypowiedź: <i>Taką formą działalności mogłoby być biuro podróży zajmujące się organizowaniem wycieczek łodzią wiosłową po rzece dla małych grup turystów w celu obserwacji atrakcji parku (np. ptaków od strony wody).</i>	0-5	1p. za poprawną nazwę województwa 2p. za 3 poprawne podkreślenia 1p. za 2 poprawne podkreślenia 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów 1p. za podanie <u>formy działalności</u> gospodarczej <u>powiązanej z powstaniem parku narodowego</u> (tu: <i>biuro podróży umożliwiające obserwację ptaków w parku</i>) 1p. za uwzględnienie warunku niezakłócania przyrody parku (tu: <i>małe grupy, wycieczki cichą łodzią wiosłową</i>).
9	a) kolejno w kolumnie: węgiel brunatny, rudy miedzi (i srebra), siarka b) ruda żelaza, uran	0-4	2p. za 3 poprawne wpisy 1p. za 2 poprawne wpisy 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów po 1 p. za każde poprawne podkreślenie
10	a) C, D, E b) Wisła, Warta, Odra (kolejność nieistotna)	0-3	2p. za 3 poprawne oznaczenia 1p. za 2 poprawne oznaczenia 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów 1p. za trzy poprawne nazwy rzek
11	a) kolejno w kolumnie: A, C, A, B, D, B b) Bieszczady, Pojezierze Pomorskie, Wyżyna Śląska	0-5	3p. za 6 poprawnych wpisów 2p. za 4-5 poprawnych wpisów 1p. za 2-3 poprawne wpisy 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów 2p. za 3 poprawne oznaczenia 1p. za 2 poprawne oznaczenia 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów
12	Kolejno w kolumnie: Słubice, Bielsko-Biała, Lesko	0-3	po 1p. za każdy poprawny wpis w tabeli
13	Np. -duże urozmaicenie rzeźby terenu daje turystom możliwość wyboru preferowanego rodzaju aktywności, -występowanie jezior umożliwia prowadzenie aktywności związanej ze	0-2	po 1p. za każdy poprawny argument uzasadniający, odnoszący się do innej cechy krajobrazu

	sportami wodnymi, -wybrzeże Bałtyku daje możliwość plażowania i kąpieli morskich, -duże kompleksy leśne zachęcają do wypoczynku w ciszy i w kontakcie z naturą, -występowanie gór sprzyja pieszym wędrówkom i uprawianiu wspinaczki górskiej.		
14	Podobieństwo np.: -na stepach i sawannach dominuje roślinność trawiasta. Różnice np. -występują w innym klimacie: sawanna w podrównikowym, step w umiarkowanym ciepłym, -na sawannie wysoka temperatura cały rok, na stepach występuje zróżnicowanie termicznych pór roku, -rośliny na sawannie rozwijają się w porze deszczowej, a na stepie wiosną i latem, gdy temperatura wzrasta po zimie, -na sawannie dominują duże ssaki, zaś na stepie małe, głównie gryzonie.	0-3	1p. za poprawne podobieństwo Po 1p. za każdą poprawnie podaną różnicę <i>Uwaga: w przypadku odpowiedzi hasłowych, bez przedstawienia różnicy (np. „inny klimat”, „inne zwierzęta”), przyznaje się 1 punkt za obydwie różnice.</i>
15	a) podlaskie 56-69 os./km² dolnośląskie 121-200 os./km² b) lubelskie, podkarpackie, świętokrzyskie c) Np.: - rozwój tych regionów tradycyjnie oparty był na rolnictwie, co sprzyjało rozwojowi osadnictwa wiejskiego -warunki przyrodnicze tych regionów nie sprzyjały rozwojowi dużych miast, do których mogłaby migrować ludność wiejska, -wolniejszy w porównaniu z innymi regionami rozwój przemysłu i usług, powodujący zatrzymanie ludności w rolnictwie. d) Np. -woj. śląskie było i nadal jest regionem z silnie rozwiniętym przemysłem, który sprzyja urbanizacji i koncentracji ludności w miastach.	0-5	1p. za obydwa poprawne odczyty 2p. za 3 poprawne wpisy 1p. za 2 poprawne wpisy 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów 1p. za poprawne wyjaśnienie 1p. za poprawne wyjaśnienie wiążące rozwój miast śląskich z działalnością pozarolniczą
16	a) mało b) Np.:	0-4	1p. za poprawny wpis

	-zastępowanie koni przez maszyny w rolnictwie, prowadzące do spadku pogłowia. c) Np. -wykorzystanie koni do celów rekreacyjnych, -wykorzystanie koni w zawodach sportowych, -hodowla koni rasowych.		1p. za poprawne wyjaśnienie <i>UWAGA: nie uznaje się odpowiedzi ogólnych, np. „spadek zapotrzebowania”.</i> Po 1p. za każdą poprawną przyczynę
17	a) 1B, 2C b) Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach	0-3	Po 1p. za każde poprawne dokończenie zdania 1p. za poprawny wpis <i>UWAGA: <u>zalicza</u> się wpis uproszczony, np. kopalnia srebra w Tarnowskich Górach, Podziemia Tarnogórskie itp. Nie zalicza się samej nazwy miasta Tarnowskie Góry oraz samego określenia „kopalnia”.</i>
18	a) Kolejno w kolumnie: makatka, gwiozda, lymieczek b) klepok c) miejsce styku trzech granic państwowych wieś Jaworzynka	0-4	2p. za 3 poprawne sposoby 1p. za 2 poprawne sposoby 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów 1p. za poprawną nazwę 1p. za opis trójstyku i poprawną nazwę wsi
19	a) Kolejno w kolumnie: sztormowe, zatorowe b) naturalny obszar zalewowy, który w okresie wezbrania rzeki pozwala na swobodne rozlanie się nadmiaru wody c) Np.: -wprowadzić obowiązkowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, -nie zabudowywać przylegających do rzeki obszarów terasy zalewowej, -pozostawiać naturalne poldery i starorzecza oraz puste zbiorniki retencyjne, -budować tzw. kanały ulgi, wały przeciwpowodziowe, zbiorniki retencyjne oraz tamy na dopływach rzek. -opróżniać przed powodzią zbiorniki retencyjne, w których jest zmagazynowana	0-5	1p. za 2 poprawne nazwy 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów 1p. za poprawne wyjaśnienie, uwzględniające znaczenie w ochronie przeciwpowodziowej 2p. za 3 poprawne sposoby 1p. za 2 poprawne sposoby 0p. za odpowiedź, która nie spełnia w/w kryteriów

	woda, -właściwie regulować koryta rzeczne z poszanowaniem dla praw natury, -nie lekceważyć znaków wysokiej wody, -magazynować i zagospodarowywać w większym stopniu wodę opadową, -przestrzegać prognoz meteorologicznych oraz ostrzegawczych alertów rządowych. d) Np.: -małe zbiorniki wodne pomagają w lokalnym zatrzymaniu wody i łagodzeniu skutków powodzi, -małe zbiorniki wodne pomagają zatrzymać nadmiar wody opadowej, przez co nie spływa ona dalej i nie gromadzi się w większych ciekach.		1p. za poprawne wyjaśnienie odnoszące się do roli małych zbiorników wodnych w zapobieganiu powodzi
--	---	--	---